No. 419. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 4,50; voor de buitensteden f 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

VRIJDAG, 1 SEPTEMBER.

AGENTEN.
Te 's Hage, Gebr. J. & H. v. Langenhuysen.
Te Rotterdam, J. A. van Belle.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 Aug.

Deelden wij gisteren het gevoelen van de *Univers* over den kerkelijke toestand bij gelegenheid der Grondwets-herziening aan onze lezers mede, ook heden willen wij hun de denkwijze van de *Ere Nouvelle* omtrent hetzelfde punt niet onthouden.

Dit blad zegt:

»Dit kleine land houdt zich sedert eenigen tijd met de herziening zijner Grondwet bezig, en uit dit moeijelijk werk zal eene verbeterde constitutie te voorschijn treden. Zoodanig is de handelwijze onzer noordsche naburen; zij vergenoegen zich met datgene te wijzigen, wat de ondervinding hun gebrekkigs in hunne organieke wetten heeft aangetoond, en met hun praktisch gezond verstand, weten zij aldus menige omwenteling te ontduiken.

»In Holland heeft het katholicisimus sedert eenige jaren een vrij gelijken tred met Engeland aangenomen. Eene krachtvolle houding van de zijde der katholijken, steunende op warme godsvrucht, een helder inzigt in de politieke kwestien en den geest der eeuw heeft eindelijk meer dan eene bewilliging aan het gouvernement ontwrongen. Het is ook denkbaar dat de nabijheid van Belgie niet zonder invloed op de nederlandsche katholijken gebleven is. Zij hebben geleerd om op zich zelven te steunen, om onderling te overleggen en om de kern te vormen van eene liberale en verstandige, doch geenszins stelselmatige oppositie in den boezem der Kamers.

»Thans draagt hunne volharding hare vruchten, daar zij de laatste kluisters, die men hun oplegde, zien vallen, het *placet* is afgeschaft en van den anderen kant het beginsel der vrijheid van onderwijs plegtig erkend."

Heden verzenden wij de liberale petitie van *Aardenburg* met 104 onderteekeningen.

Gisteren morgen circa 12 ure werd alhier een zwaren slag vernomen, en zag men oogenblikkelijk een brand ontstaan, in de rigting van Nieuwendam, van waar men later vernam dat eene der werkplaatsen van de kruidfabriek aldaar, waarin het kruid gedroogd en gekorreld wordt, in elkander is gesprongen. Nadere bijzonderheden zijn nog niet van bekend. Ten 2 ure was de brand reeds gebluscht. Voor zoo ver men weet is een persoon daarbij omgekomen en een ander gekwest. Te Nieuwendam hebben de huizen veel door den schok geleden.

Heden verneemt men dat de arbeider Simon Lucas [illegible], die bij het springen van een gedeelte der kruidfabriek te Nieuwendam, zwaar gekwetst was, ten gevolge zijner bekomene wonden, in het binnen-gasthuis alhier is overleden.

Wij lezen in de *Staats-Courant:*

»Onderscheiden dagbladen hebben het gevoelen geuit, dat in de 12 wetten tot herziening der Grondwet, onlangs door de Tweede Kamer der Staten Generaal aangenomen, een verzuim wordt aangetroffen, daarin bestaande dat de tijd, binnen welken die wetten aan de Staten der provincien moeten worden toegezonden, ten einde deze aan de gewone leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal een gelijk getal buitengewone leden toevoegen, in diezelfde wetten niet is ingevuld; — dat de Eerste Kamer der Staten Generaal door dat verzuim door een stellig grondwettig voorschrift verhinderd wordt die wetten aan te nemen; — en dat dit verzuim ten spoedigste moet worden hersteld door een voorstel van wet aan de Tweede Kamer te doen, waarbij de Regering wordt gemagtigd eene bepaalde dagteekening in de voorzegde wetten in te vullen.

»Indien hier werkelijk verzuim bestond, en dat verzuim op geen andere, dan de zoo even vermelde, wijze konde worden hersteld, dan nog zou de Eerste Kamer der Staten-Generaal daarom alleen even weinig als de Tweede, behoeven te worden weêrhouden om die wetsontwerpen aan te nemen.

»Daardoor toch keurt zij alleen goed de beginselen en bepalingen die haar zijn voorgedragen; en met deze heeft die tijdsbepaling niets gemeen. Deze tijdsbepaling heeft alleen betrekking tot het gevolg aan die wetten te geven, en komt daarom dan ook aan het einde van elk dezer ontwerpen voor, onmiddellijk voor het gewone slot houdende last tot afkondiging.

»Is nu dat voorschrift betreffende het gevolg, aan deze wetten te geven, onvolledig, dan zullen de wetten zelve daardoor in waarde niets verliezen, maar alleen de uitvoerende magt verlegen kunnen zijn, bij het gevolg geven aan deze wetten, die de verklaring der noodzakelijkheid tot grondwets-verandering vaststellen.

»En zoo al die verlegenheid op geene andere, dan de straks aangeduide wijze kon worden opgeheven, dan nog behoeft het aanwenden van dat middel geenszins aan de beraadslaging en beslissing der Eerste Kamer vooraf te gaan: maar kan even goed, ja zelfs beter worden uitgesteld tot dat deze wetten, verklarende de voormelde noodzakelijkheid, door alle drie de deelen der wetgevende magt zullen zijn vastgesteld.

»Maar hier is geen verzuim.

»Art. 228 der Grondwet zegt: *Deze wet wordt aan de Staten der provincien gezonden, welke binnen den tijd, daartoe telkens bij de wet bepaald, aan de gewone leden — een gelijk getal buitengewone toevoegen.*

»De Grondwet vordert alzoo eene bepaling *van tijd*, *binnen* welken — niet van eenen *dag*, *op* welken — die toevoeging moet plaats vinden.

»Ten slotte van elk der twaalf wets-ontwerpen leest men: *Deze wet zal worden toegezonden aan de Staten — welke vóór den* . . . . . . 1848 *aan de gewone leden* enz.

»Hier treft men eene voldoende *tijdsbepaling* aan, vermits daardoor wordt te kennen gegeven, dat die toevoeging vòòr het einde van 1848 moet plaats vinden.

»Voor het openlaten van den juisten dag was reden, eendeels omdat de vermelding van dien dag door de Grondwet niet wordt gevorderd: anderdeels omdat het nu nog onzeker is hoeveel tijds de Eerste Kamer aan het onderzoek dezer wets-ontwerpen zal besteden, en het daarvan zal afhangen, of de Dubbelde Kamer vòòr 16 October 1848 al dan niet zal kunnen worden bijeengeroepen.

»Daarom kan de Eerste zoowel als de Tweede Kamer de invulling van den juisten dag aan de uitvoerende magt overlaten: de wetgever voldoet aan het voorschrift van art. 228 der Grondwet, door te bepalen, dat deze toevoeging zal plaats vinden vòòr het einde van 1848

»Er is nog eene andere beschouwing, die alle denkbeeld van verzuim en onaannemelijkheid dezer wetten buitensluit. Zij is deze: dat de wetgever, het uiteinde van den termijn vastgesteld hebbende, bevoegd is, de keuze van den dag, binnen dien termijn aanbrekende, naar omstandigheden over te laten aan de uitvoerende magt, die belast is met het gevolg daaraan te geven, — en dit juist hier heeft plaats gevonden.

»Eindelijk verdient ook dit niet voorbij te worden gezien, dat de wetgever, bepalende: *welke Staten vóór den* . . . . 1848 *zullen toevoegen*, daardoor met de daad *elken dag* aanwijst, die tusschen het uitvaardigen of afkondigen van die wet en den laatsten dag van 1848 zal aanlichten, — als gewoon gevolg van iedere beschikking in blanco."

In een brief aan het *Handelsblad* uit Batavia leest men o. a.:

„De wezentlijke verbeteringe, die men voor de kolonie zoo wenschelijk acht, ook in het belang van het moederland, blijven middelerwijl onaangeroerd. Hoogst waarschijnlijk zal eerlang een nader verzoekschrift worden opgesteld en aan de regering der kolonie worden ingediend, met verzoek die wenschen voor den troon des konings te brengen; dat verzoekschrift heeft men plan in gematigde, doch vrijmoedige taal te schrijven en de regering te wijzen op die zaken, waarvan eene spoedige verandering allezins wenschelijk is.

„Verbetering van het onderwijs alhier; afschaffing van het radicaal: wijziging in de voorregten door de factory der Nederlandsche Handelmaatschappij genoten. De intrekking van het verlof, dat de ambtenaren in de Molukken genieten van commissionairs der factorij te mogen wezen, een verlof dat alle concurrentie afsluit, door de afhankelijkheid waarin de bevolking der Molukken vooral zich van de ambtenaren gevoelt.

„Boven dat alles verlangt men eene geheele hervorming bij het departement der cultures, en dit laatste punt is boven alles van het hoogste belang vooor het moederland, zoowel als de kolonie.

„De tegenwoordige directeur der cultures is door niemand bemind, en men heeft dan ook trouwens zoolang hij aan het hoofd staat van dat zoo belangrijk departement, van al zijne eigenzinnige handelingen niets anders dan slechte resultaten gezien. Aan de energie der meeste landheeren is het enkel toe te schrijven, dat de productie in alle artikelen niet sterker vermindert.

„Geheel en al onbekend met alles wat tot zijn departement betrekking heeft, slaat hij de beste raadgevingen van de geachtste deskundigen steeds in den wind. De koffijcultuur vermindert van jaar tot jaar en de cultuur der tabak zal, zoo hij aan het hoofd van zaken blijft, over twee jaren geheel vernietigd wezen.

„De tweede zaak, daar ik uwe aandacht op wilde vestigen, is de bedroevende nederlaag, door onze expeditie op Bali geleden. Persoonlijk op Soerabaya tegenwoordig geweest zijnde, tijdens het vertrek dier expeditie, is de nederlaag, zoo als zij heeft plaats gevonden, mij door verscheiden deskundigen voorspeld, en geweten aan de stijfzinnigheid van den Generaal en in het door hem verwerpen van allen raad.

„De derde zaak is het alhier op de reede komen van Z. M. brik Courier, uit de Soolosche archipel. Deze bodem is door de rooversprauwen deerlijk geteisterd, en ofschoon verscheiden prauwen door onze zeelieden zijn vernield of verbrand, is het grootste deel ontkomen. De officieren en manschappen van de Courier moeten zich eervol en dapper hebben gekweten tegen eene verbazende overmagt; daar men echter thans evenmin bij magte is ook daarheen versterking te zenden, vreest men welligt niet zonder grond voor de gevaren van zeeroof, welke de vaart op Makasser, Manilla en China bedreigen."

In een anderen leest men de volgende beschouwing over den ongelukkigen togt naar Balie:

„Fout op fout schijnt door den generaal v. d. Wijck, een man, dien ik overigens achting toedraag, begaan te zijn. *Vooreerst* was de magt tot de expeditie bestemd, *te gering*, zóó zelfs, dat in de *Singapore Free-Press*, vóór dat daarvan iets bekend kon zijn, onze nederlaag werd voorspeld, wordende daarin bepaaldelijk gezegd, dat het dubbel getal troepen naauwelijks tot de expeditie voldoende zoude geweest zijn. *Ten tweede*, heeft men gedurende 4 dagen met de landing gedraald, om te wachten naar een onbeduidende civiele schoener, door welk dralen men de ons vijandige vorsten van Klonkong en Karang Assam heeft gelegenheid gegeven zich met die van het aangevallen rijkje Singa Radja te vereenigen. *Ten derde*, heeft de generaal v. d. Wyck zonder eenen krijgsraad te beleggen, of iemand zijner hoofd-officieren te raadplegen, het plan der landing en van den aanval gemaakt, hebbende hij zelfs, niettegenstaande herhaalde daartoe strekkende opmerkingen zijner officieren, verzuimd *de minste verkenning* van de sterkte en de stelling van den vijand te laten doen. *Ten vierde* is met zoo veel voorbarigheid te werk gegaan, dat toen men des daags na geland te zijn, het binnenland introk, en toen de troepen, na eenen marsch langs een smal voetpad, van 6 palen of Engelsche mijlen ongeveer, voor de linie van versterkte bentings stootte en daar een fel gevecht leverde, ten 10 ure van den morgen reeds gebrek had aan amunitie, zijnde toen reeds 80,000 geweer-patronen verschoten en 360 schoten door de artillerie uit kanon en werpgeschut gedaan. Ook was er gebrek aan water, zoodat velen van dorst zijn omgekomen. Wel zegt men tot verontschuldiging van den generaal, dat de Koelie's, welke bestemd waren tot het transport van ammunitie, drinkwater, enz., zijn op de vlugt gegaan, doch bij eene ordelijke expeditie, wanneer de Koelie's behoorlijk geëscorteerd worden, kunnen deze bezwaarlijk wegloopen. Voorts zegt men, dat de hulptroepen van Madura en Sumanap, die ons in den Javaanschen oorlog, op Macasser en bij de eerste Balische expeditie zoo veel dienst hadden bewezen, ditmaal blijken van onwil hebben gegeven, zoo zelfs, dat de Pangerangs, aanvoerders dier troepen, hunne gouden kayongs (zonneschermen), welke het distinctief zijn van den vorstelijken rang, niet hebben uitgestoken. Deze hoogst opmerkelijke en voor ons zeer bedenkelijke onwilligheid schijnt daarvan het gevolg te zijn, dat niettegenstaande zij bij de eerste Balische expeditie zich goed hadden gedragen en een aantal manschappen en één officier hadden verloren, zelfs aan geen hunner aanvoerders een kruisje van de militaire Willemsorde is geschonken, waarmede men overigens zoo kwistig is te werk gegaan. Eene fout, welke wel niet aan den kommanderenden generaal, maar toch aan ons gouvernement is te wijten, hetwelk moest weten hoe hoogst gevoelig de inlander van rang voor zoodanige distinctie is.

„Nu is de groote vraag of men nogmaals eene landing beproeven zal, dan wel of daarvan gedurende dit jaar moet worden afgezien. Een ieder, die beseft hoe ontzaggelijk onze invloed in den Indischen Archipel door eene nederlaag, als de onderwerpelijke, lijden moet, wenschte wel, dat ten spoedigste de geledene nederlaag door eene glansrijke overwinning konde worden hersteld. De generaal heeft daartoe 2 battailjons en zwaarder geschut gevraagd. Het eerste is hem echter geweigerd geworden, daar het gouvernement Java, in de tegenwoordige omstandigheden, niet van troepen ontblooten wil, en of het tweede zonder het eerste wel van dienst zal kunnen zijn, is hoogst bedenkelijk."

'S GRAVENHAGE, 30 Aug. Het vertrek van Z. M.

den Koning naar Tilburg is naar men verneemt tegen Vrijdag of Zaturdag bepaald.

— H. M. de Koningin wordt alhier tegen den 8 September terug verwacht van het kasteel van den Baron van Heeckeren van Enghuizen, waar H. M. gedurende eenigen tijd verblijf gehouden heeft.

— Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden is heden ten 1 ure alhier teruggekeerd.

— Bij den tijdelijken Minister van Finantien is van een onbekende eene som van *twee duizend gulden* in bank papier, ten behoeve van 's Rijks schatkist, ontvangen

Bij Z. M. besluit van den 22 dezer worden de Statenzijl langs het kantoor Nieuwe Schans, alsmede de kantoren Termunterzijl en Delfzijl in (Groningen en Lobith in (Gelderland) tot den uitvoer van turf, onder genot van premie, opengesteld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Aug. Heden is in de nationale vergadering voorlezing gedaan van het nieuwe ontwerp van constitutie. Het eerste ontwerp heeft een aantal wijzigingen ondergaan. De Republiek neemt niet aan het regt tot den arbeid, maar bepaalt zich bij het belooven van bijstand aan de werklieden, zooveel dit in haar vermogen is

— Er is alhier sinds eenige dagen sprake van een afschuwelijk plan, dat er zou bestaan, namelijk om den generaal Cavaignac te vermoorden. Tot dusverre schijnt dit echter niets meer te zijn dan een los gerucht, ofschoon het bekend is, dat zich hier mannen bevinden, die tot alles in staat zijn, behalve tot iets goeds. Het is evenzeer bekend, dat thans alles wordt in het werk gesteld om schrik en ontsteltenis onder de bevolking te verspreiden, en onder de vele vertelsels, die men elkander daartoe op den mouw spelt, behoort ook het zoo gewilde legitimistisch komplot. De royalisten, en zij die eigenaars zijn van de grootste kapitalen, zouden, zegt men, besloten hebben, de republiek van honger te laten omkomen Ieder zou zijne uitgaven tot het volstrekt noodige inkrimpen; alle takken van weelde zouden daardoor kwijnen. Het zou de mode worden de kleederen drie of vier jaren te dragen, slechts een halven maaltijd te doen, in één woord om alles aan te wenden ten einde het hervatten der werkzaamheden te beletten, in de hoop van de mindere klassen uit nood te dwingen eene vroegere orde van zaken, terug te wenschen, die niet geheel onmogelijk schijnt. Evenwel heeft de *Union*, die door den *National* voor geloofwaardig gehouden wordt, deze geruchten stellig weêrsproken.

— Gisteren had de ministerraad bijna het besluit genomen, de uitgave van den *Constitutionnel* te schorsen, zoo niet de generaal Lamoricière gedreigd had zijne demissie te nemen. Die minister is een bloedverwant van den heer Thiers, den patroon van dat blad. De *Constitutionnel* levert sedert gisteren geene voor-artikelen meer.

— De dagbladen worden in het hart getroffen door de strenge censuur van het uitvoerend bewind. De *Presse* is even als de *Constitutionnel* met schorsing bedreigd, en durft mede noch binnen- noch buitenlandsche politiek van Frankrijk meer beoordeelen. Men wil dat de meeste geschorste bladen zich verplaatsen zullen naar steden, die niet in staat van beleg zijn, doch dit zou niets baten, daar men om hunnentwil nog meerdere steden in staat van beleg zou kunnen verklaren.

— De prefect van politie heeft bij proclamatie formeel tegengesproken de geruchten van eene zamenzwering ten profijte der Bourbons.

— Graaf de la Marmara, adjudant van Karel Albert, heeft zoo zeer ten doel bepaaldelijk den generaal Bugeaud te verzoeken het opperbevel des Piemonteschen legers op zich te nemen, als om de Republiek te verzoeken, vóór eene regtstreeksche tusschenkomst, eenige harer bekwaamste generaals aan het hoofd des Piemonteschen legers te plaatsen. Het Oostenrijksch kabinet weigert de bemiddeling van Frankrijk, op grond, dat het de Republiek nog niet heeft erkend, en zulks is te wijten aan de langdurige afwezigheid van den Oostenrijkschen minister van buitenlandsche zaken, die meer dan veertien dagen te Francfort heeft doorgebragt. Het Fransch ministerie weigert dus aan het verzoek van Karel Albert te voldoen, gelijk het een gehoor aan den heer Tommaseo, gezant van Venetië geweigerd heeft, zeggende dat het eerst een nader en meer stellig antwoord van Oostenrijk verwacht. Inderdaad Frankrijk was zoo vreesachtig niet. toen de generaal Gerard met de zijnen werd afgezonden om het Belgische leger te organiseren.

— De heer Lamennais heeft als getuige voor een opstandeling voor een krijgsraad optredende, verklaard te zijn: »Felicité Lamennais, oud 66 jaren, geboren te St. Malo, zonder beroep."

— Men verzekert dat aan de nationale vergadering een decreet zal worden voorgesteld, om de insurgenten naar Algerië te vervoeren. De generaal Cavaignac moet daarin toegestemd hebben.

— In de zaak van Risquons-Tout zijn de debatten gesloten. Omstreeks ten half twee ure heeft de jurij hare beraadslagingen aangevangen. De uitspraak is nog niet bekend.

— Prins Louis Bonaparte heeft zich, na tweemaal zijn ontslag genomen te hebben, weder als kandidaat gesteld voor de aanstaande verkiezingen.

— Het gouvernement heeft beslist dat het regtsgeding der burgers Caussidière en Louis Blanc *bij verstek* zal plaats hebben, en dat onmiddellijk de daartoe noodig geachte formaliteiten zullen vervuld worden.

— Er zijn tegenwoordig te Parijs ongeveer 25,000 appartementen te huur, voornamelijk in de hooge prijzen van 1500 a 2000 fr.

— De heer Ary Scheffer heeft gemeend zijne benoeming tot kommandeur van het legioen van eer, wegens zijn gehouden gedrag in de Junij-dagen, niet te moeten aannemen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Aug. Men schrijft uit Stokholm, dd. 23 Aug. Ons eskader dat onder den vice-admiraal Gyllengrana te Karlskrona is binnengeloopen, heeft bevel ontvangen tot nader order aldaar op de reede te blijven liggen, en een aanzienlijk gedeelte der bemanning verlof te geven. De Noorweegsche schepen blijven insgelijks te Karlskrona. Men brengt dit bevel in verband met stellige vooruitzigten op het sluiten van den vrede.

— Dingsdag had men te Berlijn ter beurze het berigt, dat een *wapenstilstand van 7 maanden met Denemarken gesloten was.*

FRANCFORT, 28 Aug. Aan de orde van den dag is thans de beraadslaging over artikel III § 13 der grondregten, waarop 15 onderscheidene amendementen gesteld worden. Na eene uitvoerige discussie werd gestemd over de §§ 11, 12 en 13. De beide laatste werden aangenomen volgens het voorstel der commissie; van § 11 werd de redactie van het eerste gedeelte aangenomen, het tweede gedeelte verworpen. § 11 luidt nu: »Ieder Duitscher heeft algeheele vrijheid van geloof en geweten; niemand is verpligt zijne godsdienstige overtuiging bekend te maken, of zich bij eenige andere godsdienstige gezindheid aan te sluiten." Het tweede gedeelte, dat verworpen werd, luidde: »Niemand mag wegens zijne godsdienstige overtuiging benadeeld of ter verantwoording geroepen worden." § 12 luidt: »Elk Duitscher is onbeperkt in de gemeenschappelijke huiselijke en openbare oefening zijner godsdienst. Misdaden en misdrijven, welke bij de oefening dezer vrijheid gepleegd zijn, worden volgens de wet gestraft;" en § 13 luidt: »Door de godsdienstige belijdenis wordt het genot der burgerlijke en staatsburgerlijke regten noch bekort, noch beperkt. Zij mag geene afbreuk doen aan de staatsburgerlijke regten." Daarna is de zitting gescheiden.

ITALIE.

Noch de dagbladen van Italië, noch die van Marseille maken gewag van den opstand te Rome. Dit berigt kan dus gerust als eene onwaarheid aangemerkt worden.

De *Gazetta* van Turijn van den 25 spreekt van een nieuw gevecht tusschen de Oostenrijkers en een detachement der colonne van Garibaldi in de omstreken van Stablio. De Italianen hebben het onderspit gedolven en zijn naar het kanton Tessin gevlugt, alwaar zij de wapens hebben nedergelegd. Volgens hetzelfde dagblad zijn de Oostenrijkers in grooten getale te Lucino binnengetrokken, waarop de Italianen zich ingescheept hebben en vertrokken zijn.

Het nieuwe kabinet van Sardinië heeft alle aanhangers verloren. De generaal Bormida wint in populariteit. Overigens hebben veel veranderingen in het leger plaats gehad; de chef van den generalen staf Salasco, de onderteekenaar der capitulatie, is op non-activiteit gesteld.

Volgens *il Republicano* staat Garibaldi nog op Lombardijsch grondgebied. De Oostenrijkers schenen zich gereed te maken om hen aan te tasten.

— Volgens het *Journal des Débats* hebben de jonge Lombarden zich thans overtuigd dat men om in het veld met voordeel gebruikt te kunnen worden, zich het exerceren, de krijgstucht en de geregelde soldatenschool in goede regementen moet laten welgevallen, terwijl zij vroeger geweigerd hadden bij het leger van Karel-Albert te worden ingelijfd. Tegenwoordig stroomen zij in massa naar Vercelli, waar generaal Olivieri hen door bekwame officieren laat oefenen. In weerwil der groote menigte die onder Garibaldi dient, bedraagt hun getal thans meer dan 20,000. Intusschen reorganiseert Karel Albert zijn leger met de grootste veerkracht. Door het gansche land heerscht de beste stemming en een volmaakt vertrouwen op het ministerie en den Koning. De reserve troepen rukken aan. De hospitalen raken ledig, en cavellerie en artillerie zijn in den besten staat.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Aug. De *Independance* meent te weten, zonder nogtans daarvoor in te staan, dat Caussidière den nacht van Zondag op Maandag (26—27) mede te Gend heeft doorgebragt. Louis Blanc is Dingsdag morgen ten 9 ure onder een grooten toeloop van menschen te Ostende op de Belgischen pakketboot *la Ville de Bruges* naar Douvres scheep gegaan. Hij scheen volstrekt niet neerslagtig te zijn.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

30 AUG. 4½ u.		gebl.	31 AUG.		4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	44⅞	44 15/16	à	52⅛	53[illegible]
Dito Dito	3	52½	52⅝			
Dito Dito op resc.	3					
Dito Dito	4	69⅜	69⅝			
O. I. Leening	4	67½				
Amortis. Syndic.	3½		68½			
Handel-Maatschappij	4½					
Haarlemmermeer	4					
Aand. Rijn-Spoorweg	4½					
Aand. Holl. S. M.						
BELGIE,	4½					
Dito	2½					
Dito bij Rotschild	2½	37¼	36⅞			
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	8 9/16	8⅝			
Dito Dito van 510 £	5	8⅜	8⅜			
Dito bij Dito onb. st.	5	8¼	8⅛			
Dito	3		26			18[illegible]
Dito Binnenl. à 6 m.	3	18 9/16	18½		18⅝	
Coupons Ardoins		6½	6⅝		6½	
Passive						
Deferred						
Fransche Uitgest.						23[illegible]
PORTUGAL, te Londen	3	19¼	21		22½	23[illegible]
Dito Dito	4	20⅞	21¾		23¼	
Dito Binnenl. à 1 Conto	5					98[illegible]
Rusl. Obl. H. 1798 en 1816	5	97¾	98		98¼	99[illegible]
Dito Dito 1828 en 1829	5	98¾	99		99⅜	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	85½				
Dito bij Hope	4	76¾	77			76[illegible]
Dito bij Stieglitz en C°.	4	76¼	76¼		76½	
Cert. te Hamburg	5	89				
Inschrijving in Assignat.	6	59	58⅞			
Cert. van Dito	6	59¼				
POLEN, Certific.	4					
Dito Aand. met Loten ƒl 300	ƒ					
Dito Dito ƒl 500			117½			
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.					
Dito	5					
Dito Bank-Actien		2 15/16	2 15/16			

Oost., Met. 5 pc. 71, ½, 71; 2½ pc. 37¼, ½, ¼; Braz. 1[illegible] 75; Mexico 5 pc. 16; Peru 6 pc. 16¼, ½, ¼.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅞; Zigt Parijs 56¼; 2/m. Londen 11,85; [illegible] Londen 11,92½; 2/m. Hamburg 35; Zigt Hamburg 35¼; [illegible] Lissabon 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersburg 1,78

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 30 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 38¾; 3 pc. —; 4½ pc. 70¾; Spanje Ard. 5 pc. 8⅝.

PARIJS, 29 Aug. Fr. 3 pc. 45,—; 5 pc. 73,25; 4 pc. —; Belg. 1840 5 pc. 74,50; Schatkistb. —,—; Bank-Act. 1665,—; Nap. 5 pc. 5 pc. 79; 1842, 5 pc. 79; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rom. leen. 64. 75,—; Spanje 3 pc. —; Piem. leen. —,—;

LONDEN, 29 Aug. Cons. op tijd 86 a —; Braz. 79 a 1829/39 71 a 72; 1843 — a —; Venez. 15 a 16; Uitg. 4 a Gren. 11½ a 12½; Uitg. 2 a 2½; Denem. 3 pc. 68 a 69; 2½ pc. 44¾ a 45; id. 4 pc. 70½ a 71½; Mexico 16½ a 16¾; 30 a 32; Port. 4 pc. 21½ a 22½; 3 pc. 20½ a 21½; Rusl. 1822, 100 a 101; Spanje 5 pc. 12⅜ a 12⅝; id. 3 pc. 22⅝ a 23¼; Deferred — a —; id. Passive 3 a 3⅛.

WEENEN, 27 Aug. Met. 5 pc. 81; id. 4 pc. —; Loten fl. 250, —; id. fl. 500, —.

BERLIJN, 29 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 73 1/12; Loten [illegible] Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 81; Pools. 4 pc. 63¾; Loten fl. 200, [illegible] id. fl. 300, 91½; id. fl. 500, 66½.

HAMBURG, 28 Aug. Rusl. Engels. leening 95¼; Cert. [illegible] Stiegl. 4 pc. 75¾; Spanje, Ard. 5 pc. 7½; id. Binnenl. 3 pc. 17[illegible]

FRANCFORT, 29 Aug. Met. 5 pc. 73; Bank-Actien 1[illegible] Darmst. Lot. fl. 50, 62¾; id. fl. 25, 20½; Badensche Lo[illegible] fl. 50, 46; id. fl. 35, 27, Nassaus. fl. 25, 20⅝; Holl. 2½ pc. 45; W. S. 4 pc. 69; Sijadic 3½ pc. 70; Spanje 3 pc. 18[illegible]

Bij de Redactie is ontvangen voor de Kerk der H. Maagd *Auxilium Christianorum*, te Curaçao:

Van N. N. ƒ 1,50.

ADVERTENTIEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.